

egen Skyld, paa Grund af et Nedbrydningsarbejde, der kan være gjort, eller paa Grund af Misforstaaelser skal lide et stort økonomisk Tab, blive fjernede fra den Vej, de en Gang er slaaede ind paa, og lide den Ydmygelse, det altid er, at afskediges efter disse Regler. Jeg vilde ønske, man kunde finde en Afgørelse, som kunde tilfredsstille til begge Sider.

Jeg skal eksempelvis nævne et Par her henhørende Sager, som for Tiden verserer, jeg tror ikke, de er afgjorte. Jeg maa bemærke, at jeg kender dem kun fra, hvad der er kommet offentlig frem gennem forskellige Blade. Den ene angaar en paa-tænkt Afskedigelse af en Lærerinde i Faarstrup i Sorø Amt. Der er klaget over, at Undervisningen ikke skred stærkt nok frem, hendes Undervisning i Gymnastik var mindre tilfredsstillende, og hun var haardhændet. Hun har indrømmet, at hun har givet et Barn et Slag med den flade Haand. Det kan være urigtigt, det er ureglementeret. At Undervisningen skrider langsomt frem, ja det er en given Sag. Enhver, der har med Smaabørns Undervisning at gøre, maa vide, at den skrider altid langsomt frem, undertiden saaledes, at de, der gaar i Arbejdet fra det ene Halvaar til det andet, ikke selv kan bedømme, om den er skredet frem. Undervisningen skal nødvendigvis skride langsomt frem, hele den menneskelige Udvikling foregaar jo langsomt, man skal være mange Aar om at vokse og udvikle sig. Og ikke mindst gælder dette Børnene i den Alder, i Forskolen. Derfor synes jeg ikke, det kan være nogen Anke, at Undervisningen skrider langsomt frem. Det er mig imidlertid meddelt, at man dernede er gaaet noget letsindigt til Værks, i hvert Fald fra visse Folks Side. Der er sagt mig fra en Side, som jeg har Grund til at tro ved Besked, at endog to af Skolekommissionens Medlemmer fra Faarstrup har underskrevet denne Klage til Trods for, at de aldrig har været i den paa-gældende Skole i Undervisningstiden, ikke heller ved Eksamen. Det er dog en noget letsindig Maade at gaa til Værks paa i saadant et Tilfælde at sætte sit Navn under saadan en Klage uden virkelig at vide Besked. Det er uheldigt, at noget saadant kan ske.

Det andet Tilfælde, jeg tænker paa,

er den meget bekendte Mathorne-Sag i Egebjerg i Odsherred. Vedkommende Lærer har ikke faaet Afsked, men De ved alle, hvorledes det af Skolemyndigheden i paa-gældende Sogn er fordret, at denne Lærer, skønt han har Attester for ikke at være syg, skal lade sig indlægge til Observation paa et eller andet Sanatorium, for at det kan konstateres, at han ikke lider af Tuberkulose. Det er dog uheldigt, at en saadan Fordring kan stilles, og det er virkelig en stram Fordring, naar han har Attester fra dygtige Læger for, at han intet fejler i saa Henseende. Han er da heller ikke blevet afskediget paa det Grundlag, men jeg tvivler ikke om, at der nu er opstaaet et Misforhold, saaledes at hvis Mathorne bliver i Embedet, vil hans Stilling i det hele være i væsentlig Grad svækket og Undervisningen forringet, og saa kan der rimeligvis rejses en eller anden Sag, saa at vedkommende Lærer faar sin Afsked. Det synes jeg ikke er rigtigt, og jeg vil derfor meget henstille til dette Ting at overveje, om man ikke kan finde en eller anden Form, hvorunder man kan ordne dette Forhold saaledes, at Forældrene paa den ene Side faar deres Ret og Læreren paa den anden Side ikke faar en Undtagelsesstilling sammenlignet med andre Embedsmænd og Bestillingsmænd her i Landet. Jeg tror, at hvis det ikke sker, vil der foregaa en Udvikling her i Landet, som er uheldig til alle Sider. Der vil da sikkert komme en Lærerstand af ringere Kvalitet end den, der nu er. Jer tror, at Opretholdelsen af disse Forhold vil bevirke, at unge Mennesker med virkelig Energi og Dygtighed, og jeg kan gerne sige Karakter, virkelige Personligheder, mere og mere vil holde sig borte fra Lærergerningen, og det vilde være til liden Baade for Samfundet som Helhed.

Dernæst vil jeg gerne gøre en Bemærkning til det ærede Medlem fra Kolding (Laursen). Den angaar det Spørgsmaal, som nu blev omtalt af det ærede Medlem fra Rønne (Hauge), Udskrivningen fra Skolen. Jeg förstod det ærede Medlem fra Kolding saaledes, at han ønskede en Undtagelsesstilling for Byerne. Jeg vil ligesom den sidste ærede Taler meget fra-raade, at man etablerer en Undtagelsesstilling i dette Tilfælde, enten det saa gælder Land eller By. Skal der forandres noget